

کوردستان له لایعنه
 عه پته تی تحریر یوو
 دهر ده چی

په نوی خودای بهرزوی هارتا

آپونه مان
 ۳۰۰ ریال
 شمش مانگه ۱۶۰
 ۳

کوردستان

سلاو گه ره وهی ییری حزبی دینوو کراتی کوردستان

ژماره ۲۰ - سالی یکم - چوار شه مه ۸ - رهنهه ۱۳۲۴ - ۲۷ - فوریه ۱۹۶۶

جیژنی ۲۸ ساله ی هوردوی سورو (ههزار)

مانگی رهنهه هه موهالی خوش راده بری ، من گهینی خوش بهار دیش ، هه ناسی کهری هه ردی نهم تومانی و مزی ساردی زستانی دهر موش ، گیاوو کز دهر زهوه ، هه زارو لی قه موهاووی و برک له بهر بهر بهر و جیکه و نینی هه تو خورن هه نده هه و ده موه - زه نهوه ، له هه موه لایک گیان له بهر له خاور هه شازار گه ی خهوان دینه دهری پای دهشتی لی یان داو هه وای آزاد هه نهم ن هه موه کس سهر کهری خوشه خوهاره ییره شه عایش هه سهر مه پیره ده لپی لوی عیسا به دارو بهردو بیجا هه ردی مردو ژیندوده کانهوه ییاو مهست ده کا سهرا بهر بهت ده کا ، ییاو بهه یوشی نه ل خوهوه و سه ما ده کهری ودنی خوشه ، خو نه خوزه مانگی رهنهه یی نهو سایش نهروزی رهنهه یونه مه یی روز ، و دیلیسان بهر نه کاری و آزار یان به کجاریه ، نه کله ربه له آزادی به نشان هه به له کوه هه موه دیلو زه یونه کاتی سهر زهوی نهورو ده له نه لپی آزادیانه ، و کهری یه زهوی مردوه و دهست یه یونه نهستی له گیانه لاردان هه موه جیژنی شانده ، هه و دیلیسان سوره کما کوما یه یی نهو آزادیه که هه موه گه لی زه یون باو هه یان بو کز ده نهوه و له خوشیانی گه شکه یون هوردوی سوره

آزادی به هه موه گه لی چو کولوازی سهر هه ردی نهستانه و نه هه موه کس نهو روز نه ده به کما به جیژنی کوردیش جیژنی گرت .
 روزی ۶ رهنهه یی نهو سال نهو سال ۸ به یانی را کاتگی حزب دیمو کراتی کوردستان چون جیوانه و آزار یابوو و به یی بهنوی خوشه مهست ییره نه ییگی گه هه رین له یه مه رانش نهو جگه کاتی هه لاهه سوارا ده هه روشا نهو نهگی موزیک گه موه و وشکه سوخی وه سه ما ده خست بولی بهش مه رگ خوشی نه ران له جیوار ری یانی هه ر دو کله قه ماندا به جیژنی ده هه ربه ساریون قوتایه کان گه هه موه یی دوو واروژی کوردن له لای ران سهوه بهر کوه ییگی را گه یابون نه ییگی ده هزار کس خه نهگی شاری و لاهه کچ و زنو لاوو مهانو یی سوره و کوه ده زهوی وان کوه یه نهوه .
 یی شوی خوشه مهست له یه مه ران سهوه نه کمانگ له نهو نه ستیره کانه چه یی نو انه روی کرده خه لکه کهر له یه بهت بهه خشی نهو روز و جیژنی قه شوهری له ییش هه رای اکو بهر داو له به زه هه هانی هوردوی سورو کسه نهو و جیژنی بهه رزی به جیژنی بهه ده یی سلک هه نهوه کسه نهوه سوره

به بهتر کاتی آمان چه هه مانو به سوزی آزایی خوی له هه موه زهوی نهو ده کرده آلاو نه ییگی آزادی به خور کهری نهو هه موه کولانی زهوی زه مه با بلژو کرده موه که گه یی کوردیش توتانی آزادی خوی به یی نهو نه یی نهو و نه هه موه شوروی که به نه ده سهر آره زهوی خوی نه لار له یه و جیواوه نهو ریش ده کهری له هه موه یه نهوه زه رتیه سهر کهری و نهو نه ییگی زه ربه نهو و به یی نهوه هه موه نهو روز به نه خه یی له هه موه نهو کاتی شوهری به گه یی کوردان گه ناسی به یی شکه و توتی و نهو بهه ییگیان نه آزادی به جیژنی گه نهو به یی زه یی کرد و نه و نه یی نهو یی هه ردی هوردوی سورو دوا یی هه

له یاشان نهو بهری نه موه نهو هه بهه شکی به نویی (جیژنی بهه شور) له یه بهت جیوانتی دانه زه رانندی هوردوی سورو خوشه مهور بهری خوشه مهست علی خه روی و نه ییگی به یی له ییسی هوردوی سورو و جیژنی بهه ییگی بهه رزی (شکی سوزن) به بهه رشی خه ران گه به نه و بهری بهز مه صدیق جیژنی و نه ییگی بهه رخی کورنی به ییسه ده

یونان و آذربایجان و ...
 مانگی رستمی ۱۳۲۴ هـ. ق. هوسالی آمده به برابری کرده گل
 مانگی فوریه ۱۹۴۶ که ۲۸ بنی سالی به مردم هسالی هوردوی
 سووره . ۲۸ سال همه پیش نسیس نیم هوردوی جنبه برهم
 به خوبی کرده . باش روی انیز ده دستی هلموستایه کسی زانوا
 به هوشوری وه که ستالین آموز گری گز اینخودا هات . بنسی
 نه سوریو . چونکه به سیری آزادی گوره کرا بو به سیر

ماوهی ژماره ۱۹ جیرانی سر به خوبی له ادار دت . . .

ماوهی خطابه‌ی آگاهی هاشم خلیل زاده

دلمه زاری نه گهره وه نه کی نه شروخی له نیومه را .
 ستادا ، یاره لاره لاره ده گه روی و اسبیلادی حوادنی
 میزودیت و له بنی هلمه قنی و نه گله خوی دهی
 باه تار واره بهردو خیزه لانیکی واکه رموبدا گول
 تا کنن و زنده و باه وه که باهغه به کی تر دما مزین
 و ستا که واتن زای یوانه کور جو گول دس
 کن به کار و باهغه دان ، و له هیچ به ره له لسیک
 به بشیوانی کوی بی هاونا واره منی پیشوای بهرز
 رومه گیر و مه خاله مردن و گین باری سدی هه رومه
 نی :

اگر تیغ عالم به چنید زجای

نیز در کی گر نخواهد خدای
 چونکو نهوای مخلوق باشی انسان و زینده نوم
 جارک دینه دونیا به دو جا : هه تا به زنی خوی به
 خوشی با سر مرمو کی دوا بی نی و سورات
 وهه موئن دوزان که مودن له کس تا ترسی و
 هه کاتیک بیوی دی مندا یکی جاونه بشکونو تا
 لاریکو چیلگی زورد به دونیا وهه میدی
 پخو با برسیکی درین سبب و رسته کور و له زین سبب زار
 نه کن و هه واره که هه کما یان بوروی تی ده کا
 و نیوی له نیویوان هلمه گری به چیریک و له مکه دایک
 بویت و وقت نه هاینه دونیا

بسیار و ...
 کبر له بهت به ختری هه روز و جوتنه تی شور ووی
 له پیش هه زای اکتوبر دا و له به زهم هاتی هوردوی
 سوور و کتانه وورو چاره به زوی به هیزیک
 بو توره یی یک هاتی و به هوردوی سور
 له سبایه پیشوای خوشه وینتی خوسبا
 تسووانی آرای سز کهوتسی خوی له سز له

چا جاتر و موبه (تره دوسی کوتوبه نی
 اگر کت خواد تر اروز کار چیکوتر از سرگ در کارزار
 و ملیه زنی سویر و تال و دلی و به خیری خومان دوا یمان هیتابه
 زانی نهوای بر آگاهی ترمان که استبان ده مالی پیشوای بهمه دا و اون
 دوا یی بین و تا فرستان له دست نهجی ، هه لینه نامه به چاره دوزان
 که مردنی به نه واقف جاتر و به زتر مانی نه تنگ له مردن متزین
 چا وه نوری بو یانی مین ؛ بو یانی دیت و ده و او به ده نهی که بی -
 کاله له دینه نه و نه ایور خونان به خاطر یی باشه روز -
 یکی که تا زان دم مردن و یاد مین و به باش مده و . . . و هواره تنگی
 کومه لید چونکو باه روزیکه که چا وه نواری ده کن له روز -
 گاری پیشوای ره تر و سخت تره ، دلی بی و سه کورتان زبانه ،
 بندو کونی لاق و ملان نه سوز تره ، ناموسان له تاویازار و کولان
 بلا تره ، به نشان له سر گول بکان له گل زور و لیل نیکل تره
 و . . . بهس روزی هه نه غیرت ، جرته و مردن دست به که نی
 و برابری زبانه لهومی که هه تابه بو لای به کس درز کن و دهقه
 دی نه کتر هالین تاویا به نداری به مراد و آرمانیکی که زور و تان فورانی
 گه ور له سر داوه و استاش خوی بی هاونا به هری نه حمت کیش و
 گران و مال دریا و تانی یابویکی بهرز و به شه و کمنی و شه به مای قاضی
 محمد پیشوای کوردستان که مظهری فضل و سببه ته آزادی دوانی
 و استقلال بو به ده سزا وون زبانه تر بشکوشن و ویش که کنن هه نا
 بر آگاهی دیکه مان کسه سر کور و له به بار و ده دره دارین به ده مردانی
 آزادی و استقلال کوردستان موزان که شویر آل که به نوم

سور و هجمن نه به سببکی به زنی (شکر ی سوون)
 به عرضی حشران که به نه و برای بهرز صلیق
 چیدری و دوتربکی بهرز خو کورنی لهوی سبه دا
 ایزان کرده و توفیق ووردی در نه ستر یکی
 جوتنی شوینده و کور و موبه نی دلیوشی هسوان
 ماوه له ایمره ۱۹

نهووروی هه تان تونابه چونکو فهو واره ی
 به ختی تا لغان زور و گویانی به موز به یزی دلا و وراتی
 لوردوی سور سووره به زتر بو یوم .
 بیوسته بو توه به زنی خومان ویر آگاهی ترمان و به
 کین دیم یانان بیت کورنه که مین .
 یزی به زنیکی به به پیشوای کوردستان
 موزن . یزی ده له نسو کرا به به ارشیکان که
 هه و که مردی به زانی قشیت و استبان .

۵ - اشعار (هشتم) شونه‌ی میلی

روژی خه

روسی خدمه ده وه ایسی سور
 جیز نه به و بهزو زمه و تده و سور
 نیکسکی روزی سادات نهو و
 نه کولاکه کنی کورده خا وه سور
 داوه نی گرتوه کیزو کوری کورده
 زین و جوان هه رو به گول غلمان و سور
 کورنه نه کور به بهینی کورده
 به زنی دوزنی خه سوری سور
 هه نکساره له لانی کوردان
 به زنی جوتنی ؛ سبب و کسک و سور
 خسی قشیت او به زتر شانه کنه
 دوزنی خیکه زلی مل نه سور
 ماوه له ایمره ۱۹

زانیانې کورد

(مولانا خانده کوردي شاره زېږي)

مولانا خالد : نو پوره دودونه دې طرفې تشې کوردستاني ايرتو عرافو تر کچه له لويو اوسني سښادا قوډي بوه . (نسی (شياطين) کوردي احمد (۱) کوردي حسين وله زېږي کوردي شيره ني جاف (موکاملي) ونه دی . پر ميکلکه که مزاره که لوي نيرسانکي نيرسانکي له وروڅه لانې شاري سلیمانپوهه وده ورو پوره کوي نيرسانکي ۱۸۸۰ - دابښتوانې سلیمانپه . له سلې ۱۱۹۰ (۲) يا ۱۱۹۳ (۳) ی ه ق داله (زمردی آواز پرده داغ) له نيک بوه . د لان د لیکو - باوکيوه په نازداري په زورده کړاوه ودر نه زور ووهو نه شانه ي ليرې کړي ويلوچا کي له لويو چاوتي درې د لوه له عمر ي خدمت وليدا ليرې باوکي د سي کرد په پوه بند . قرن د وختي له نور سر لوه کورډو ملي فارس په کان د دخوښي وجه سره دايک نه سره نه لوه لوه او دده کا شوي شوي په نيوزو نزلوه پر دوسه سر . وخوږي په که سر لوه دوه کمه . نو شې و کړه نو تر کړه .

وده وچو وزماني له خرابي پارژنو په چا که نې نې کسي نه د مرد به رف ي نې سې له ستاراني زه او د جوان بودلای فرده داغ د لوه نمجاو سلیمانې ولوي لای زانیانې په ناو بانک و کړه د عبد کربې په رنجي وييدو عبدالرحيمې برای (له ز کونې باغلی) ی ایستا وله لای ملا صالحې نوه ماري وړې غلغلی ترېش دخوښي له پاندا ده ورو له بهار له لای زانو و پارسوف شيخ ابراهيم باوري وله خرابي لای زانانې د اوزدار شيخ عبدالله خرابي وله د شتر حيرت لای زانو په لسو ملي گوره ملا عبدالرحيم زيادي که له غرستان و تر کاندانه با ملا زاده ماراوه خوښه پوهې وه لوه ووه په بهيراي اجزه ودر کس تر نه گرتپوه و کوي ستاج لای زانې په ناو بانک ملا عبدالرحمانې جاي په لاملا عبدالرحمان لوه نه دده نخه ش د کوي و کړي باکي په به خدمت شادمني ملا اجزې نه گرتپوه و ناسلیمانې و نه د دوروشتي معلق . حکمت ، بلاغه ، بدیع ، بيان و کلمې شتي دي دخوښي . دواي لوه و چېته سندا و منحصري مته کي که نوس او يکې زورگه و په شعلي اصولا و نوسو راوي اين العاجب کوردي په دخوښي دواړه ده که گرتپوه نيشتماني خو شوي پوهې وه لوه لوه سلیمانې نييدلدا . شيخ و اقل زندې له يسي فصاحتو بلاغتي مولانا خالد دا جبهه ناسلیمې کي په سره دده لوه که سره دای په کي بيان نه مېرغره :
 ۱ غلغلی افغانې ۳ سره داسه ملي قوروشې ۳ بوش
 ۲ نوري ۴ ملا احمد غلغلي بوش لوه وړې نيرسانکي
 ۳ که گرتپوه نيرسانکي

عاودي چلو نه تي قوتاي پخواني که لاي وړ
 خه پمسي باش ووناري باش فکرېان بریک برون که
 نوه و بيان بگه پمې که به کوردي نو پسيش هبه
 و کورديش وله نيکې نه حجب خاوه دې حقه مبر
 زياي بويت وچيدې زنجيري دېلي په بل خوه ووه
 هل اوسه دې دې جې په زويکي ژو له وکاره
 زان دس ي کړه دهره ووه که پمسي زوري دابښتوان
 و گوره کاني په زري شاره که منان آگ آگ نيرسان
 هبه ووه شاربښ دا که ده يچ چيکه پنه چاس
 نه دوه خوږيکي دسرسې کوشې وييکه پاندي
 قوتايکاني دن کورې اېرولنه کاني نه نه زور پنه
 نه خوښو نوسې موه دابښتوان بېدا کړدېو
 خوږيکي ليربوني زماني په زري روسون .

لوايح دا کلتور جن ملغان ماموساي ددرسي
 روسيې که پنه دهرېکيان يو کورنو نه پوهې مري
 پيکسي نه دوه له لوتو نيک کاني که واورنو تر
 ده ولې دده و زان تر خوږيک بون خويان بيشتر
 ددرست په ددرسي کورور پيدا :

۱ جابل گاني ۲ محمود نايندي ۳ محمد صادق
 ۴ سپه ننگري ۵ محمد امين کوردي کورډ ۶ طا
 سم خسروي ۷ خليل گانايي بون .

که کړدوه وي و نه ي ليرې چاوي که ليک له
 دابښتوانې گېره که کاني شاره وک زور ديار په
 لته زانې روس دا .

بې پيروزه
 اداره سوخته دم روزنامه کورډستان
 به دليکې برا شادي لوه وده و گرتي نه او شير
 گنده که له آسماني کورډستان ودره گوتوه
 روز باشي خوم وله طرف ته لوي جهامت بود
 مهاداد بوزگيداي عرش ده گمېن وله خوداي
 بې هواي نه دنده گمېن که آزادي ته لويو خاكي
 کورډستان و نه نا کجا
 له طرف ته لويو جهامت (بې ودر) مهاداد
 خضر داوود زاده

مزي آکادري

- ۱ - لېږدیز ۱ دېري ۳۱ رېال
- ۲ - » ۲ » ۲۱۵ »
- ۳ - » ۳ » ۱۱۵ »
- ۴ - » ۴ » ۱۱۰ »
- ۵ - کاغذ و پاکت سدي ۲۰۰ »

تکا

له ايران و بېرته يي که کاني حزب ديموکرات که
 تايستا روزنامه يان يوار داوه و بويان نه داوه : تکا
 ده گمېن که يا رمې آيو نه امان و بېر ن .

حزب دپه وکورت کورډستان روزنوس اداره ي ژورنالې کورډستان

چوړه ساله لوه وور کړي دوگانان چل تمن په لوه بهري
 سه برستي و عادت گرتن به خوين مړيني خلکي
 په زور تاسيه د نه تر قربان پيدا ايستاش نه پوهوچا
 چاربه يو گمناکس زور گمهر شکنجه چوکو چيچمان
 له سره مري په دتمن ايستادې فروشين په چو اتر تمن
 ومانگي له نه نه تر زور د کاريک له عدالت به دهر
 چوکو سال تر يک په آخره ورجاده گمېن له موضوعه
 داتوجي کايبل پلرمون ووجه الا جراکي عادلانه
 بودوگان دانين .

سپه دبايزه حسيني - موسي بازيان - حسن تانوار زاده
 محمد صالح گلشېندي - سيد مجيد حسيني وستا

این کتابی بودی که در حدود ده سال پیش در تهران
 خردشود و پستی و نوحه و جله و در سلیمانیه نیویورک
 زدی له پستی فصاحتو بلاغعتی معلولان خاندان
 به سر داده اند که در مدای به کتب کاتبان نام مشهوره
 اغلبا تمام اشعار مشهوره شجاعت علی الاعلام و الاطوار
 له بر نه که کپی ادبیکی زور زاده و به زبان روس و خوشتر آتن به
 گه زوره و به چوک اشخ و بلا زاده و نوزاد و در نه بر نه
 و زاری جو خوشتر شریقی زویان تیو که در وانی مسالی با نان
 (ابراهیم پاشا) زور له کالی خرم کو که به مدرس له ز که و تیکتا
 دای بی و دانگه تیکی باشی بویر نه و به لام غنر خواهی لی کرد
 وونی : حیثنامه کا نه و نوکر دو و نه که بیست و نه و زاده که در
 بله و مو انجا جو (سه) له لای و سولی به و یونگ اشخ و در مقدمه
 السنوی علمی الکیات و جده و حساب و سولی و باز و در مدگری
 واده گریزه سالیانی .

و در ده گوی له سالی (۱۳۱۳) نه خوشی رشانه و
 (۱) تاریخی سلیمانیه و ولایتی احمدی ترک کرده و در موسی
 کوری حسین . (۲) گه لاوز (۳) تاریخی سلیمانیه و ولایتی
 ماوه ای

ماوه ز شماره ۱۹

دانش روزانی کعبه که کالی شروک زور و دیار و
 نمازانی روس .
 ۱) غنیمت لعیقانی ۲) سید اسحاق بیلی قوروشی ۳) یوش
 اتوری ۴) امام احمد علیانی بیون له مورزی ۵) بیون نس
 کسکرمی نه شکیل خری بیوم کراتی دا که به
 هانوا باسی ده کرمی به جراتی خو بان نو اند .
 (سید اسحاق بیلی و دو امین نه شوی ۱۳) گه لاوز ۲۴ دایه سید
 بان کر و بو و کر هجایی خنر چیک باز بو و خراجی
 قوتی باغه که کاری له نگه تیت دینار و به کی به
 نوی (سلطان صلاح الدینی اوی کورد) بیوش
 له و در ای شانده روزان ده نو تیار و به بان رومان کرد
 وله نوی هینو ۳۰ گه لاوز ۲۴ داله کارازی
 شبر و خورشید دس پیکر او دیواران دیوانه بان
 موبتی

و کالی له نه زور تر برود کالی که عدالت به دره
 چو نکو سال ترنگ به آخر به رجاده گمن نام مشهوره
 داتوچی گامیل به رومون ووجه الا جبارکی عادلانه
 بودو گانان داین .
 سید با بیزید حسینی - موسی با نان - حسن تانوا زاده
 محمد صالح نقشبندی - سید محمد حسین وستا
 محمد - حسین رشید زاده - حسن شیدایی
 خفایه - محمد امین حسینی - حاجی کریم حسینی
 صالحی - علی عبدالله زاده - محمد خسروی -
 حاجی فتح له ناصری - محمد رسول قهقهه له لایان
 حاجی رسول فتح الله خراط - عبدالرحمن کباتی
 رسول جلایی - حاجی رحمن شیرینی - نسیان بهودی
 ابراهیم کریمی ابراهیم شرفزاده - ابراهیم حسینی
 مدجید کر باسیان - حاجی محمد
 داودی غنی حسینی - صالح عثمانی - محمد تکدلی
 لطیف مازوچی - صالح خزلی - حسین اسکندری
 محی الدین شرفی زاده - رحمن بانوا -
 کوردستان بیونکو بازاری نه و ای دیوار و ستاره
 و ادعات گم به رجای آغا بان قاپلی توجبه

له نایو جیگی مر دنا

سهر خو یا بکیت تو لی بیوی و به شوم به پاشا نه نگه
 وی تا به عشق لوزر خیرونی دا که کجانی گوردون
 رنگان لی غیر بو رنگی خومان بگر نه به بریش
 بیورنگی شوم شکانه لیم برسی آخر نه شوش
 هسنت به هم به خیار به من له خود پیدا نه بینم کردو ؟
 بو بی تا چونکو من له کار و باری گیتی و
 باری روزگار شتی و نماز نام گمنو سازیت به
 چاوی تو نه روانیت گیتی من به چاوی نه مانا
 نه کم
 توبه از تو به خیار بی : دمن به راستی و چار ز منی :
 توبه خیار بی چونکو دزدانی هسنت به خیار نمی
 و دوری له دوی آسه دینه
 به لامن به دهمت چونکو ختمو دهمک چاره
 روانم آخو گمی نام خوشی له بهرم نه وانه ولیک
 جوی نه بینو
 نه گمرو توابت هتا و له آمانا بو مستینی !

نه که کرایه لام به دسنتی دلاری بو آده مزاد یکی بری رو بیگ
 شویکی بیگه و چونکه کتار شه نوبیکی ، آوری و باره که درون
 و آسمان ساو بوو له روری همر دوو کیانا نه سیرم تیاور کی بان
 نه کرد و نه در موشانه دوو آسمان ده خانه بهر چاوی جیگی آرو
 آسمانم لیک نه ده که در موه بو هه و ولایت که نه جو بوین . به دنگ
 بووین نه نکوت آرامی بو بی دنگی شو نه دل ایسه دا کار یکسر
 بیو له بهر جلال و گورمن شو بوو که به مانم لیک هسنت به جیرا
 له و کتا به دهنی خوم زور بی سووک بوو سفار خوشبکم له کیانا
 دیت پیم و ابوو که بی بی بهر حال نه توانم بو آسمان به ترم : به چاوی
 تی تریشک به دهنی آسمانم بهرم ، چیه دنای بهر زو نه من معر دم
 نازان من بیسن آرمه و موبو که نه بشکه کالی آسمان زنی بان لی
 هتا به بی نه توانم خو له بهر چارم آوا بکنم ، شوش روو و شیک به

وه گمرو ای (عبدالرحمن ذبیحی)
 زمو له بیرون به خنی ، بزوکیک رایگر بو نه گه
 ربک به خنه گران نه مور زده دست بهری ماوه وی
 دایمی به به خناری بوخوت بکه کاتی به معنی
 گوت دهنی لیک تا لویک سهر دا خست دیم فریمک
 وه کو مر راری به سهر گوانی دادینه خوار
 بو گریانی گریام و چغند دویه فریمک دارژن
 و دیم بوچی نه گری آوونی نه ترس دیوزی
 نه گرم و ونم له زمانا به برنا آوونی نه آه و دور
 بو نه و نه له زمانا تا ترسم ، چونکو هیچ چیزیک
 له گیتی دا ناتوانی منو تو لیک جوی بکانه و
 من نه نیا هم دور بو نه و نه به ترسم که به مرگ
 ماوه له شماره ۲۱

په یام بو برای روز ههلات

ده جیژینی خهرازیاندا!

«شیواو»

برای روز ههلات په یامه کهه نیو

که بهت وه دلم هه نیو ساند بوسو

کاتی که دیتم زور بی قهرازی

له دس عه جهم ته گریانو زاری

په آوری مهربت کویا دله کهم

سبب بووه دیمان گه لای گوله کهم

چون من بو خوشم ده زانم دیلی

زیر دهستی و کزی مانی و ده پای

دهردی گرانه خوشباو خوار دانه

که لیک لهو و خه خوشتر مرده

بوت گریام بیا نه که کرد خود داری

فره به سکی سورم به جوت ده بازی

راسته کا که گیان نه توش ههرا کوردی

نه توش وهک کوردان ههرا شیر مریدی

له دایر دووه کان توش بیا گه گاری

توش روله ی کوردان ههرا ی شکاری

له ری نیشتمان خوت ده کهم فیدا

بو سه به خوبی سه و مال و سکر!

بو استقلالای زوی و خاگ و آو

ورده و به خسیرت ده نیشه پساو

خو من ده زانم به پیوسته به موان

تا که ده توابین ههول دهین یوشان

خو توش ده زانی بیره که له به مندا

برای دن بیتی روح له به بدن دا

نه من کهه چاوم نوم رونای کانی

من مینسکی سه مردم نه نیوه زانایی

له دلم ده رانچی آهسو فانه کهت

شکا به تیریری دوزمن باه کهت

زاد بکت خسته چه رنگی به ایشم

نت دیتت هوش و دن نه کهم نه پیشم

شو خه نوم بوئنه خه بالایی شو

له دهوردی ایش و به به ره هانی تو

چیکه له غلغی نهو چه رسته کیونه

زانما سه سر شو لو نازانی چونه

سانی بی ختم نیرم له رنگاری تو

له یبک هینتایی کار و بازی شو

دهستی دیکتا تور که مینک هه جهنم

له نهستو غلغی سه لا دارنم

نهو پیش گریه مردم له پیشه ملا جی

دو زمن سه مردم زیر بو لای قنا جی

ریسکای سیاست ههوار و ریک بی

آولت خواستی هه به شهم بیک بی

ری به نندان بیا ری هاتو جو به

چیکه را گریزی له ههرد بویه

به فراسار زریان له آگ خوی باری

به جوته بیا به چینه سه ههردی

نهو چار رسته ره نوی به فرم کان

مرواری سه هول له سهه به رده کان

با خو گومیل که ی آوی کویستانی

که بوئنه به نندی آوی زستانی

به نیشکی ناری بی نوی نی نوی

دیمان به ههاریک بنوی نی نوی

کوردان از بدو تاریخ

تا سال ۱۹۳۰

۱۴

ترجمه: سید محمد حمیدی

این وانرا تواریخ کله دوفوذ دولت عثمانی در

آسیای وسطی نامیده اندو این قبیله تر که ارا و اادار

کرد که آرزوی احراز مقام بالا تر را بکنند اگر

این بیروزی نمیشد سلطان سلیم قادر به این

جبارت نمی شد که به معرکه لکر بکشد و باشیخ

قهرمان طومانی که تاریخ در دلیری مانند او را

بخود ندیده است بچنگد و از امیرالمومنین

خلافت را غصب کند و تق خلافت اسلامی را فیل

شود. پس از این جنگ که به بیروزی ترک پایان

یافت در اثر کوشش های این دانشمند که با سلطان

اخلاص تمام داشت معاهده زیرین امراء کوردستان

و سایر اول منعقد گردید:

۱- اینکه امراء کورد ههوار امارت موروثی

خود را بر حسب عادت و رسومات قدیمه خود اداره

کنند و حق تشکیل یک حکومت مستقل نداشته باشند.

۲- اینکه هر گاه دولت عثمانی با یکی از

دول معاهده داخل جنگ شود امراء اکراد با

اوازم و مهربت خود آردوی مستقلی به کمک

دولت عثمانی بفرستند.

۳- اینکه هر سه ساله امراء کورد مبلتی

بنام هدیه به خزانه دولت بپردازند.

در نتیجه این عهدنامه که به منزله عهدنامه است

ریاست ترک بر کورد رسمی شد و از این تاریخ

خسرو دوزان بیوسنسته بیوسن
تا کو دوزانین همول دوزان

خو توش دوزانی برابک له بهندا
برای دن نیشی روح له بهندن دا
ایسه هردولگ لارو له کی رنایسین
خه لکی کوردستان شیری زسانین
له شیری دایکک گرتو ما هیز
له آری شهوی کردویه بارینز
هردولگ لا وک به لگ بومردن و نریشین
پلگ نفس و آمانج به کدل پیک دینین
توی پلگ زوی گولی باخیکین
چهرگ همل فرجوی شیشه و داخیکین
به رومردهی داوس شو دایکه مانین
که بورز کاری شو سه رگه ردا نین
ده رزین به دمن له بکره ک خوشمان
سه چرابو پوک حی بوری و شویمان

باخو کومیلسته آوی کوبستانی
که بوته بهندی آوی زستانی
به نیشکی ناوی بی نوی نی توه
دسان به عاریک بنسوی نی توه
خا که لیهو بی به طیلی شادی
به رویکی سندنان اعشیکه زیاد
برکا له لاله دلوینسی صحرا
سه خوش بی قومی له گشتی مغزا
هه لاله زورد کا دوندی کبیه کل
خو سهو زهوش کهن ریزی بوه کل
بولبول بو خونچه بهینه جاوش
زوی خاشاک بگرسته باوش
که دیار و کوتر له بین روموزدا
له بین قوله کل کبوی بهرز دا
ماوی له زماره ۲۱

ایسه که هر ساله امراء کورد پیشی
بنام هدیه به خزانه دولت بیردازند .
در شهبه این عهدنامه که به تزله عهدنامه است
راست ترک بر کورد رسمی شد و از این تاریخ
ایوب خفت و ذت بروی گورد باز گردید و حکیم
بتیسی در شهبه این خدمت پستی خیاقت به افراد
باغهای بک قبضه شمشیر مرصع و دوازده
هزار دوقه طلا بانضمام فرمان مستمری تأیل گردید
این عهدنامه در تاریخ آغاز سعادت ترک و
انتشار تقوود آبا در آسیا و عالم اسلامی است
چنانکه مبدعاً سقوط حکومتهای کوردی و آغاز
بدبختیها و معائب اجنماعی کورد و کوردستان
است . برای اینکه تأثیرات سیاسی و تاریخی در
شیخه انضمام کوردان به سلطان عثمانی دانسته شود
شماره امارات مسئله کوردیه و حدود آنها را
در آن زمان از جنبه اتنوگرافی (علم قومیت) ذکر
می گردد .

کوردستان پیش از بیوسن به سلطان عثمانی
به ۴۶ امارت مستقل منقسم می شد .
و نام شهرها و بخشهای که در آن تاریخ توابع
امارتها می گردید بود بشرح زیر است :
دیاربکر ، شازور ، سور ، آردبال ، عفره
عاده به ، کهرکل ، خنک ، حسن ، کین ۵۱
ماوی له لاپره ۴
۱۵ دوشو حسن و کین تشکیل بشکیر حسن
کین کندی را می دهند

ع . مولوی
کچه که سه من یک نفره فرانسویم نیشن بره
ستی به من اجازه ندادا که نیک که کسوتی وی
سه منی له بین چونی برابو ، مایلی و ده طلبه به
بیگانگی بلیم
گوره کریان - چا که مه لآن که حاضر نی به
پلی خوت جوابی به ده بوه مجبوروت ده کمن که
بیان پای کی که سه من نهو وریک نه قومی
شقیق بویوه جوانه ساخت گیری له من کمن واژتم
بدن ؟
گوره کریان - نه چمانه جو ایمان به موه دنسا
آگات له خوت بی :
ماوی له زماره ۲۱

کچیک فداکار
برساره رنکی کچه که کسی ههنگه را دلسی دسنی به لپدان کرد
خانی ههول و سوزانه نارنجی چونکو براب کورد و سنگیرانه
کی له نیوه وانه دلیو که چند ساعت لهو پیش لهودی ری رویشون
کچه که فکری ده که موه و خوی ده کوشه کهر نه وانه ریو
شویی وان بزانی و دهویان ده کرون و مکه نه کولک با بیانی : د
به ختی وان بی ایبه روهی نصیحتی کرت که ریوشویی پیش مه -
که کانی فرانسویمان بی نلی لیاشان روی دهوان کرد کوتی ایسا
رتنگای هاتو چوی پیش مه کمن دمی له من سوا کبکری ؟
به من جوزاتم که کوراهاتون و بو کوی ده چون
گوره کریان - به پلی رتنگای هاتو چوی وان دمی له ترسوا کبکری
چونکو به من دوزانم که نه هاتو چوی وان اخلاصت هه به و دوزانی
به کوریدا رویشون .

سازمان و وزیر معصومی که اعتراضی انگلیسی بود به این باعث اغتشاشات له مصری داهیزی انگلیسی بود که این تاوان چوار کامیونست انگلیسی هشت نفر یاز و ده بر دواوه چند نفری شیان گورز او ۶ دولتی هیندا اعلامیه بلاوی کرد و توه که به او زوانه اندو نزی به خود مختاری ده تا .

رادویی تاران

۷- سببشینی له پارسی له این انگلیس و فرانسه له بابت و ده درختی هیزی خوبان له سوریه و لو بلانی گفته گور ده گری :

(آگاداری)

به هوی نه و نو سراوه له سه رتقارای کومیته می مه ر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان به ته وای مأمورینی حکومتی کوردستان و ملت را ده که بیدریت هه ر کس له هه ر مسمه مبر که به هه ر نیویک تمه نیک تا چه نه تمن بو هه لسورادانی کاربکی (چه قانونی شرعی وغیره) به رتیلور و شوه بدات و یا وه ر بگری له پاش معلوم بو نه خانی ملت و مملکت ده ناسر یو قراری مجازاتی نهو که سانش له ده سال حبسی مه تا کوشتن (اعلام) تصویب و مقرر کر اوه .

کومیته می مه ر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان

ماوهی ووشه می پیش مه ر کزی کوردراوه

کوردی	کوردی
ریجک	ریجک
ولرش	ولرش
کوردی پیش مه ر کز	کوردی پیش مه ر کز
هه ر	هه ر
هه ر دی آرومه	هه ر دی آرومه
هه ر دی تربک	هه ر دی تربک
هه ر دی برادوی	هه ر دی برادوی
هه ر دی توش هات	هه ر دی توش هات
هه ر دی کپور بار	هه ر دی کپور بار
هه ر دی دایه شراب	هه ر دی دایه شراب
هه ر دی نه ناز	هه ر دی نه ناز
برالی پیش مه ر کز	برالی پیش مه ر کز
حاشا سرکه	حاشا سرکه
په سوسو	په سوسو
پل که	پل که
روان که	روان که
بر گه یوه	بر گه یوه
رینگای دابوش راو	رینگای دابوش راو
ری نادوسو	ری نادوسو
میدان دیت	میدان دیت
میدانه نه تکتیک	میدانه نه تکتیک
په زوم	په زوم
دیاردی	دیاردی
ریسه سون	ریسه سون
چاو وروانی	چاو وروانی
مال بند	مال بند
چاو گیر	چاو گیر
ری روبن	ری روبن
دل نهانی نه روبن دا	دل نهانی نه روبن دا
نیز کس	نیز کس
پارینز	پارینز
په لایار	په لایار
ماوهی نه ژماره ۳۱	ماوهی نه ژماره ۳۱

سهه ر یوه بووه له ژنر بری خیم هه ر ده ر ماشی آژاو جه سوسو نه بهزی و سهه ر یوه به هوی کورد بیوو له تاربخنی جهندا مه سوسو جهن له ژنر دستنی و به خسیری دا هه ر ده که ماشی سهه ر یوه یازو شراب کوردی کورد خاشتره یوسه به دوزی کوردی تی کوشی نه که هه یج له سوز کچی کورد حاشره فیشک یازی له ماشی کات له بهاتنی بهر کورد خوا مدد کارنی ده کمن دوزنه کان له مسوری و مطنسی خوبان دور تازه توپیری به ماشکی واندا له تهری و تهره بکا جهیدی عبور جهونکسو لایان گسری مفلومانه جهونکو بو کوردی هه زاره چاو ورو هه ر یوهی تا کسو نه بد استالین یابدان یی نه بهزی هور دوی سور بو یابدان گری له تری کوردی دا هه ر یوهی روبن دویسهی جهه ر

ماوهی لایه ره ۱

چیژنی ۳۸
 و له لایان قوتایه کانه و سهه ر دی بانی خویند رایه و نه قوتایه کان له پیسه و و شه ر که گانه به دوی نه واندا زور به ریگ و پیکسی و به جوری کی وا که بیاو سهه ر ی سور ده ما چون ده ماوهی مانگیگ دا توانیم یانه به و پایه بگمن و نه و ریگ و پیکسی چون فیر یون .
 بهر یه به پیش پیشوای خوشه و یستدا هانن و ده زو هور و یاز چه پله ریزانیکسی که روم کوردا له ساتی ۱۲ بلاره کرا .